

Hocamızla Söyleşi

Prof. Dr. Sezai ŞAHMAY

Söyleşi: Dr. Hakan Erenel

Hocam kısaca özgeçmişinizden bahseder misiniz, kadın doğum ihtisasını niçin tercih ettiniz?

İstanbul'da doğdu. 1968 yılında Pertevniyal Lisesi ve 1974 yılında İ.Ü.Cerrahpaşa Tıp Fakültesinden mezun oldu. Vatani görev (18 ay) ve SSK Bakırköy doğumevinde 1 yıllık nisaiye asistanlığını takiben İ.Ü.Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde Anatomi asistanı ve 1979 yılında Anatomi uzmanı oldu. Kadın Hastalıkları ve Doğum asistanlığı sırasında, 1983-1984 yıllarında Anatomide Yardımcı Doçent olarak Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesinde Anatomi dersleri verdi.

Anatomi'den sonra ikinci uzmanlık eğitimine 1980 yılında yine Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim dalında başladı. 1985 yılında da Kadın hastalıkları ve Doğum uzmanı oldu.

1984-1985 yıllarında Baylor College of Medicine'da (Houston, Teksas, ABD) Reprodüktif Endokrinoloji, Mikrocerrahi ve Elektrofizyoloji konularında postdoctoral research fellow olarak çalıştı.

Amerika dönüşünde, 1987 yılında İ.Ü.Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Kadın hastalıkları ve Doğum anabilim dalına uzman olarak girdi ve 1988 yılında Kadın Hastalıkları ve Doğum doçenti, 1996 yılında da profesör oldu.

2001-2006 yıllarında İ.Ü.Şişli Sağlık Yüksek okulu ebelik bölüm başkanlığı ve Dr.Pakize Tarzi Tüp Bebek sorumluluğu, 2007-2010 ve 2016-2018 yılları arasında iki dönem Cerrahpaşa Kadın Hastalıkları ve Doğum Reprodüktif endokrinoloji bilim dalı ve tüp bebek başkanlığı yaptı. 2018 yılında emekli oldu. Halen, çalışmalarını muayenehanesinde sürdürmektedir.

Çalışmaları arasında; 2 tez, 41 kitap ve kitap bölümü, ulusal ve uluslararası, 94 bilimsel makale, 284 bildiri ve konferans bulunmaktadır.

Jinekolojik Endokrinoloji Derneği kurucu üyeliğinin yanında halen aynı derneğin başkanıdır. Evli ve 2 çocuk babasıdır.

Kadın-Doğum Tercih nedenim, tamamen başvuran hastaların çoğunluğunun bebek isteği ve doğum gibi mutlu bir olay için başvurmalarıdır, yani tüm başvuranlar hasta değildir. Ayrıca endokrinoloji'yi sevmem de jinekoloji seçimimde rol oynamıştır. Bu branşı seçmemdeki temel neden, diğer branşlara hep hasta olanlar başvururken, bize başvuranların çoğunun fizyolojik bir olay nedeniyle başvurmalarıdır.

Eğitim ve meslek hayatınızın dönüm noktaları dediğiniz durumlar nelerdir?

Eğitim döneminde iz bırakan bir olay, Patoloji dersinde vize alabilmek için, hastalıkları resim defterine çizerek hocadan onay almamız gerekirdi. Bu onay basit nedenlerle uzayıp giderdi. Örnek olarak lipid rengi sarıydı, Bu sarı diğerine uymuyor diye (sarı renge kurşun kalem bulaştığından dolayı) yeniden çizmek zorunda kalırdık. Rahmetli Prof. Dr. Talia Bali Aykan'ın bu nedenle kapısında defalarca ve saatlerce beklediğimiz olurdu, hatta plaja gitmeden kapısında bekler sonra zaman kalırsa plaja gidebilirdik.

TJODist Bülteni

26 Mart 1974 yılında mezun oldum, mezuniyet sonrasında dönem kaybetmemek için 4 Nisan'da askerlik görevim için silah altındaydım. Bazı arkadaşlarım son sınavı verememiş veya askerlik işlemlerini yetiştiremedikleri için dönem kaybetmişlerdi.

Bizim 126.dönem sırasında, Kıbrıs barış hareketi oldu, **yemin izinleri verilmedi** ve ilk ve son olarak sıhhiye sınıfına kısa dönem **4 aylık hak** tanındı, **halen silah altındakiler** hariç kaydıyla. Özetle ben terhis olduğumda, dönem kaybeden arkadaşlarım, askerlik görevini tamamlamış ve asistanlığa başlayalı 1 yılı geride bırakmışlardı. Yani dönem kaybetmeyeyim derken, arkadaşlarımdan 2 yıl geride başladım.

Asistanlığa girişim sırasında TUS yoktu, girdiğim sınavların birinde 4 kadro vardı, birisi zaten başasistan olarak girecek birine ayrılmıştı, ben ikinci sıradaydım, beni atlayıp, sonraki 2 arkadaşı aldılar, bir kadro da boş bırakıldı, o kadro da rezerve idi. Çok üzüldüm ve yıkıldım, o gece rüyamda diplomamın alındığını ve yeniden sınavlara girmem gerektiği kabusu ile uyandım. Tabii en azından diplomamın olduğunu bilince çok sevindim ve mücadeleye devam ettim.

O zamanlar İstanbul Üniversitesi Edirne Tıp Fakültesi yeni kurulmuştu ve eğitim Cerrahpaşa Tıp ile birlikteydi. Klinik asistanlarda önce ilgili bir temel bilim şartı vardı. Ben kısa olduğu için Anatomi tercih etmiştim, rahmetli **Prof. Dr. Orhan Kuran** döneminde ilk önce Anatomi uzmanı oldum. Daha sonra merhum **Prof. Dr. Suat Vural**, merhum **Prof. Dr. Melih Tahsinoğlu**, merhum **Prof. Dr. Suavi Topçuoğlu** ve **Prof. Dr. Erol Düren**'in jüri üyeleri olduğu sınavlar sonucunda 1980 yılında, Kadın-Doğum ihtisasına başlayabildim.

Daha sonra Amerika Baylor College deneyimim elbette çok önemliydi. Bizim klinikten 15 yıl içinde Amerika'ya giden üçüncü kişiydim. Bu olay 40 yıl önce çok değerli idi, şimdi hemen hemen gitmeyen yok gibi.

Doçentlik sınavım da ayrı bir macera idi. Çok güçlü bir jüri önünde 1988 yılında tüm aşamaları geçerek Doçent ünvanını aldım.

Önce Ankara'da merkezi lisan sınavı, yayınların kabulü, hasta sunumu ve muayenesi, 45 dk.den az olmamak kaydıyla teorik sınav, Ameliyat sırasında sınav ve deneme dersi.

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi İnfertilite ve Endokrin bilim dalında büyük emekleriniz oldu. Bu süreci anlatır mısınız?

Jinekolojik Endokrinoloji çok severek çalıştığım bir alan. "Sevdiğiniz işi yapın, böylece bir gün bile çalışmak zorunda kalmazsınız" der, Konfüçyus. Ben de en iyi çalışmalarımı hiç yorulmadan bu konuda yaptım. Tezimi, önemli yayınlarımı, kitaplarımı ve verdiğim tezleri jinekolojik endokrinoloji alanında seçtim. Kliniğimize hatırladığım 2 önemli uygulama kazandırdım. İlki yıllar önce jinekolojik disfonksiyonel kanamalarda traneksamik asit kullanılmasıdır. Diğeri de emekli olmadan önceki son 10 yılda Antimüllerien hormonla çalışmalarımızla kliniğimizde öncülük yaptık, katkıda bulunduk ve çok sayıda yayınlar yaptık.

Kadın doğum hekimliğinin günümüzdeki durumunu ve sorunlarını değerlendirir misiniz?

Kadın-Doğum uzmanlık dalı en zor girilebilen bir anabilim dalıydı. Son yıllardaki, mesleğimiz ve branşımız üzerindeki baskılar olumsuz etki yapmıştır. Girilmesi en zor olan branşımız maalesef artık pek tercih edilmemektedir. Asistanlığa başladığım yıllarda Sağlık bakanlığına bağlı eğitim hastanelerinde Kadın-Doğum 100 puan üzerinden 120, 130 oluyordu. O dönem, sağlık ocaklarında geçirilen her ay için bir puan veriliyordu. Yani yeni mezun birinin sağlık bakanlığı hastanelerinde uzmanlığa girebilmesi mümkün değildi.

TJODist Bülteni

Gerek uzmanlık eğitimi sırasındaki zorluklar ve gerekse, uzmanlık sonrası uygulamalardaki yüksek risk oranı da branşımızın olumsuz etkilenmesinde rol oynamaktadır.

Kadın doğum hekimliğinin başında olan meslektaşlarımıza mesleki gelişim açısından ne gibi önerileriniz olur?

Benim daima genç arkadaşlarıma önerim hep aynı yönde olmuştur. **Akademik olarak çalışmayacaksınız**, pratik uygulamalarda mutlaka yeterlilik hissedene kadar çalışın ve duracağınız yeri bilin. **Eğer akademik yolda çalışacaksınız**, mümkün olduğu kadar alanınızı dar tutun. Aynen mikroskopun büyük büyütmesinde olduğu gibi, alanınız daraldıkça, detayın artacağını bilin, yani konunuzda aranan insan olun.

Kitap okumak, müzik dinlemek dışında mutlaka bir hobiniz olsun. Ağır iş yükünüzü hafifletecek ve size bir başka boyut kazandıracaktır.

Emeklilik hayatınız nasıl geçiyor?

Emeklilikte Japonların "ikigai" felsefesini uygulamaktayım. Asla emekli olmayın derler, ben de eski tempoda olmamak şartıyla hobi amaçla muayenehane çalışmalarına devam etmekteyim.

Bazı hobileriniz olduğunu biliyoruz, bunlardan bahseder misiniz?

Hobilerime hep yenileri ekleniyor. En başta, fotoğraf var, Bu konuda bir kitap yazdım, 4 de sergi açtım. Son açtığım sergi Caddebostan Kültür Merkezindeydi. Daha sonra ekonomik zorluklar ve pandemi gündeme geldi, sergiler aksadı.

Ahşap ve marangozluk da çok dikkat isteyen bir konu olduğundan, yaşla bu faaliyetim azaldı. Evde bir bölüm marangozhanemdir ve önemli bir makine parkurum var. Bu hobiye bağlantılı model tren (HO skala) ve maket yapımı da hobilerim arasında. Son hobim ise Dron ile fotoğraflar çekmek.

"Zihinsel bir uğraşı içermeyen boş zaman ölümdür ve diri diri gömülmektir" der Seneca.

Winston Churchill ise devlet politikası olarak yorumlamıştır.

"Bir hobi ve yeni ilgi biçimleri geliştirmek, bir kamu insanı için ilk öneme sahip bir politikadır."

Doktor Hakan Erenel ve TJOD İstanbul bülten ekibine teşekkür eder, hepinize sağlıklı, mutlu ve başarılı günler dilerim.

